

דצמבר 2019

עדכונים בדיני עבודה לקראת תום השנה הקלנדרית

אנו מבקשים להביא לידיעתכם מספר ענינים אשר אנו סבורים כי חשוב שמעסיקים יהיו ערים להם לקראת תום השנה הקלנדרית.

תשלום בonus שntי

מעסיקים רבים נוהגים לשלם לעובדיהם בonus שntי, אשר משולם לעיתים בשכר האחרון של השנה הקלנדרית, ולעיתים בתחילת השנה הבאה. בכל המקרים, חשוב לשים לב שכדי שהבonus לא ייחשב כחלק מהשכר של העובד לצורך תשלום תנאים נלווים כמו פיצויי פיטורים, יהיה מדובר בבonus אותנטי כהגדרתו המשפטית.

כאשר בתי הדין לעבודה באים לבדוק את מהותו של תשלום מסוים, השם שבו כונה התשלום אינו הגורם המכריע. בonus אמיתי, הוא תשלום שביסודו הוא מרכיב של שכר עידוד, הוא תשלום חד פעמי, המותנה בתנאי או במצב, והוא אינו תשלום המובטח אוטומטית מראש. מרכיב חשוב בזיהוי של בonus אמיתי הוא מרכיב שיקול הדעת. הבonus צריך להיות תשלום חד פעמי המשולם בהתאם לשיקול דעתו של המעסיק, להבדיל מתשלום חודשי קבוע או תשלום של עמלות המחושבות לפי הפדיון.

עדכון מכסות צבירת חופשה שנתית

חופשה שנתית היא זכות קוגנטית המגיעה לכל העובדים בהתאם לחוק. במקרים רבים, בפרט בענף ההיי טק ובפרט כאשר מדובר בעובדים בכירים, מוענקת לעובדים זכאות לחופשה העולה על זו הקבועה בחוק, ובמקרים רבים העובדים לא מספיקים לנצל את מלוא מכסת החופשה במהלך שנת העבודה. הצטברות של ימי חופשה לא מנוצלים מהווה נטל כלכלי על המעסיק, שצריך להיות ערוך לכך שבעת סיום עבודתו של העובד הוא יצטרך לשלם לו את שווים של כל ימי החופשה הצבורים והלא מנוצלים. בשל כך, מעסיקים רבים מגבילים את אפשרות הצבירה של ימי החופשה של עובדיהם. הקושי הוא באכיפת המגבלה.

החוק מחייב את המעסיקים לנהל פנקס חופשה שבו יתועדו כל ימי החופשה הנצברים והמנוצלים של העובדים; והוא גם מחייב את המעסיקים לפרט מדי חודש בתלוש השכר של העובד את מספר הימים שנצברו לזכותו ושנוצלו על ידיו בחודש השכר הרלבנטי, ושעומדים לזכותו בסך הכל במצטבר.

הקושי מתעורר כאשר מעסיקים אינם מקפידים לעדכן בתלוש השכר של העובד את מגבלת צבירת החופשה. התוצאה היא מצג של המעסיק לעובד, לפיו צבורים לזכותו יותר ימים ממה שהמעסיק במקור התיר לצבור. מאחר ותלוש השכר נערך על ידי המעסיק, קבעו בתי הדין לעבודה כי תלוש שכר מהווה דרך כלל ראייה לאמיתות תוכנו. כלומר, מעסיק אשר מציג בתלוש השכר צבירת חופשה מעבר לזו שהוא התיר בהסכם העבודה או בנוהל, בעצם מגלה את דעתו כי הוא הסכים לחריגה ולצבירה מעבר למכסה שנקבעה על ידיו.

סוף השנה הוא הזדמנות חשובה לוודא כי יתרת הצבירה הרשומה בתלוש תתעדכן בהתאם להגבלות שקבע המעסיק. ובהתאם, התלוש של תחילת השנה הבאה, יעודכן, וישקף את מכסת הצבירה הנכונה.

חשוב להדגיש כי מעסיקים שלאורך זמן איפשרו חריגות צבירה משמעותיות, אינם יכולים למחוק אותן בבת אחת ללא התרעה ועליהם לבצע הליך מסודר של חיוב ניצול ימי חופשה. הם כן יכולים לעצור את הצבירה כך שהיא לא תגדל מעבר למכסה הצבורה הנוכחית, בהנחה שזו כבר חרגה מהמכסה שהוסכם עליה.

השלמת הפקדות לקופות

לעיתים קורה כי מעסיקים מתעכבים עם העברת התשלומים לקופות הגמל השונות (קרן פנסיה, ביטוח מנהלים, קרן השתלמות, וכו'). לעיתים זה קורה כי העובד טרם העביר את פרטי הקופה אליה הוא מבקש שיבוצעו ההפקדות; לעיתים כי סוכן הביטוח של המעסיק טרם הספיק להיפגש עם העובד או להחתימו על הטפסים הנדרשים; ולעיתים עקב קשיים כלכליים של המעסיק.

חשוב לדעת כי השלמת הפקדות לקופות הגמל יכולה להיעשות רק בשנה הקלנדרית בה היו ההפקדות המקוריות אמורות להתבצע. כלומר, הפקדות בגין חודשי עבודה בשנת 2019 יכולות להיעשות רק עד המועד האחרון לביצוע ההפקדות בגין דצמבר 2019. לאחר מכן לא ניתן יהיה להשלים את החוסר בגין 2019, וההפקדות יצטרכו להיעשות בגין שנת 2020, ענין אשר יכול ליצור לעובד קושי מבחינה מיסויית ומבחינת הזכויות בקופות. לכן חשוב לבצע את ההפקדות בגין 2019 לפני תום השנה הקלנדרית.

ביקורת פנימית

בנוסף לאמור לעיל, סוף השנה הוא הזדמנות חשובה לוודא את עמידת המעסיק בחוקים נוספים, גם בתחום דיני העבודה, כמו החובה לפרסם מודעה בדבר שכר מינימום; החובה לפרסם תקנון למניעת הטרדה מינית (במקום עבודה של לפחות 25 עובדים); החובה לבצע ביקורת על נותני שירותים בתחומי הניקיון, האבטחה או הקייטרינג; החובה להנפיק תלושי שכר מפורטים בהתאם לחוק הגנת השכר; ועוד. וגם בתחומי אבטחת המידע והגנת הפרטיות.

נשמח לסייע למעסיקים המעוניינים בכך בביצוע ביקורות כאלה.

אנו עומדות לרשותכם בכל שאלה או הבהרה: עו"ד שירה להט shiral@arnon.co.il, עו"ד נטע גושן-ברמי ophird@arnon.co.il, ועו"ד אופיר דגן netag@arnon.co.il.

* עדכון זה נועד לשם מתן מידע בלבד ואין לראות בו ייעוץ או חוות דעת
** עדכון זה כתוב בלשון זכר, אך מיועד לנשים ולגברים כאחד

